

ไถ่กับไข่

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ถาม-ตอบ ปัญหาธรรม วันที่ ๒ เมษายน ๒๕๖๕

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองขาว อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ถาม : ข้อ ๒๗๕๒. เรื่อง “โกหกพ่อกับเวทนา”

กราบนมัสการหลวงพ่ ช่วยกรุณาตอบคำถามลูกด้วยค่ะ

๑. พ่อของหนูเป็นคนพาล เกลียดศาสนาพุทธ เกลียดพระสงฆ์ เพราะเกิดในครอบครัวคนจีนที่เพิ่งอพยพมาจากจีน ที่นี้เวลาหนูไปวัดกับแม่ จะชอบพาลมาด่าแม่ ถ้าหนูจะแอบไปวัดไปภาวนา และพ่อก็ได้บุญ เราจะโกหกพ่อดีไหมคะ แล้วถ้าวันพระ หนูจะไปนอนที่วัด เขาจะไม่พอใจมาก ถ้าหนูโกหกว่าไปนอนบ้านเพื่อน อย่างนี้ศีลหนูจะขาดไหมคะ

๒. เวลาภาวนา ถ้าเรากินมือเดียวแล้วเกิดปวดท้องกระเพาะอาหาร ใช้สติจี้ลงไป มันทุเลาลง แล้วตรงนี้ธรรมโอสธจะมีโอกาสเกิดขึ้นได้ไหมคะ และจะเกิดกับคนธรรมดาที่ภาวนาไม่ถึงไหนไหมคะ

ตอบ : นี่คำถามเนาะ คำถาม ๒ ข้อ ข้อแรกเป็นปัญหาในครอบครัว ถ้าปัญหาในครอบครัวนะ พ่อแม่เป็นพระอรหันต์ของลูก พ่อแม่เป็นพระอรหันต์ของลูก อย่างใดก็แล้วแต่ พ่อแม่เป็นพ่อแม่ของเรา ถ้าพ่อแม่ของเรา เราเป็นสัมมาทิฐิ พ่อแม่ก็ควรจะมีสติปัญญามากกว่าเรา ทำไมพ่อแม่ของเราถึงเกลียดพระล่ะ เกลียดพระ เกลียดพระเพราะอะไร

เกลียดพระเพราะเขาเห็นสังคม

เราก็ลูกคนจีนเหมือนกัน พ่อแม่ปู่ย่าตายายเราก็มีความเห็นอย่างนี้เหมือนกัน ทั้งๆ ที่เป็นชาวพุทธนะ ทั้งๆ ที่ทำบุญใส่บาตรนะ แต่เขาก็ไม่ต้องการให้ลูกมาบวชเป็นพระอย่างนี้หรอก เพราะว่าเขາบอกว่ามันไม่เจริญ ไม่สร้างสรรค์ ว่าอย่างนั้นเลย

แต่เราก็บวช แต่กว่าจะบวชได้นะ มันก็มีปัญหาพอสมควร แต่ก็บวช บวชด้วยอำนาจวาสนาของคนไ

เราเข้าใจ เพราะเราเป็นพระ ในวงพระกรรมฐาน ในวงพระมณเฑียรธรรมมีปัญหาอย่างนี้เยอะแยะมาก พ่อแม่บางคนมีลูกชายคนเดียว แล้วลูกชายมาบวช แล้วมีเพื่อนๆ เป็นพระหลายๆ คนมาก แล้วถ้ามีพ่อแม่ที่เป็นสัมมาทิฐิ เขาอยากให้ลูกเขาบวช เขาอยากให้ลูกเขาเป็นพระที่ดีงาม อยากให้ลูกไปบวช

อันนั้นกรณีปัญหาโลกแตก

ฉะนั้น สิ่งที่ว่า ถ้าพ่อเป็นคนพาล พ่อแม่เป็นพระอรหันต์ของเรา พ่อแม่ให้ชีวิตนี้มา อย่างใดก็มีความกตัญญูตเวที เราก็ดูแลท่านไปตามสถานะที่ท่านมีความสุข

แล้วอำนาจวาสนาของเราไ เราเกิดมาเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพระพุทธศาสนาไ เราอยากจะไปวัด พาแม่ไปวัดกลับมา ท่านก็ด่าว่าแม่ของเรา

มันก็ต้องใช้อุบาย แต่ใช้อุบาย

เขาบอกว่า เช่น ถ้าเวลาภาวนา ถ้าพ่อได้บุญด้วย แต่พ่อไม่ให้ไป เราจะโกหกดีไหมคะ

ถ้าใช้คำว่า “โกหก” มันก็ผิดศีล ๕ แต่เราใช้คำว่า “อุบาย” ไ ถ้าพูดตามความเป็นจริง แล้วมันเป็นผลเสีย มันเป็นผลเสีย ถ้าใช้อุบาย อย่างเช่น หนูจะไปนอนวัดแล้วประพฤติปฏิบัติ แต่ท่านก็ไม่พอใจ ถ้าบอกว่าไปนอนบ้านเพื่อน อย่างนี้หนูจะผิดศีลหรือไม่คะ

คำว่า “ผิดศีลๆ” ผิดศีล ไ้ โดยศีล ศีลคือศีล ๕ ศีล ๘ ศีล ๑๐ ศีล ๒๒๗ มันเหมือนกฎหมาย เป็นสิ่งที่บังคับใช้ตามกฎหมาย แต่ทุกคนก็ทำผิดตามกฎหมายนั้นนะ

นี่ก็เหมือนกัน สิ่งที่ว่าโกหกๆ โกหกมันต้องประกอบด้วย หนึ่ง มีเราและเขา มีเราโกหกบุคคล แล้วบุคคลนั้นเสียหาย นั่นนะ อย่างนี้ครบองค์ของผิดศีล ความโกหกหมดแท้

แต่มันเป็นพ่อของเรา แล้วเราใช้อุบายไ จะไปนอนบ้านเพื่อน จะไปนอนอย่างไร เราทำอย่างไก็ได้ เราว่าเราจะไปทำธุระสิ่งใดก็ได้ แล้วเราไปวัดไปวา เพื่อไม่ให้เกิดความบาดหมางไ

เขาใช้คำว่า “อุบาย” มันไม่ใช่โกหก

แต่ว่าใช้ไหม ใช้ โกหกไหม โกหก แต่โกหกแบบสร้างสรรค์ไง โกหกแบบไม่ให้เกิด
กระทบกระทั่งกันไง โกหกไม่ให้เกิดการบาดหมางใจ

แต่เราจะบอกว่า ทำอย่างไรเขาก็รู้ มันจะไปนอนบ้านเพื่อนเท่าไรมันถึงขนาดนั้น มันจะ
ไปบ้านเพื่อนได้ตลอด แล้วเพื่อนจะใจดีขนาดนั้นให้มานอน ไม่มีหรอก เดียวเขาก็รู้ แต่เวลาใช้
อุบายๆ เราพูดอย่างนี้ไปก่อน เพื่อไม่ให้เกิดการกระทบกระทั่งกันไง ถ้าธาตุเขาเป็นแบบนั้น ธาตุ
เขาเป็นแบบนั้นนะ

ในสมัยพุทธกาล ที่ว่าพ่อแม่ไม่ให้บวช แล้วลูกต้องการบวชมาก พระรัฐपालัง ลูกคน
เดียวเหมือนกัน ลูกบอกเลย ถ้าไม่ให้บวช อดข้าว ไม่กินข้าว เราสละชีวิตเลย เวลาเพื่อนช่วย
กล่อมใจ เพื่อนกล่อมแล้วก็จบ เป็นไปไม่ได้ ถึงได้ไปปรึกษากับแม่ว่า อยากเห็นหน้าลูกไหม ถ้า
อยากเห็นหน้าลูกต้องให้บวช ถ้าไม่อยากเห็นหน้าลูก คราวนี้จะได้พลัดพรากจากกันโดย
ข้อเท็จจริง

แม่ใจอ่อนให้บวช บวชไปแล้ว พระรัฐपालกลับมาเยี่ยมบ้าน พ่อแม่ อู้ฮู! เอาเงินเอาทอง
มากองเป็นภูเขาเลย กองนี้ ทรัพย์สินเงินทองนี้ทำอย่างไร ปรึกษาลูกไป

ลูกไปบวชแล้วประพฤติปฏิบัติจนถึงที่สุดแห่งทุกข์ บอกแม่ว่าอย่างไร้รู้ไหม เอาล้อ
เกวียนมา แล้วเอาทองไปใส่ แล้วไปต้มพื้ทั้งแม่น้ำเลย ไม่ต้องไปยึดติดพันกับมันไป

อู๋! พ่อแม่ช็อกตายเลย สมบัติหามาเกือบตาย แล้วผู้สืบท่อมรดกไปบวชเสีย

มันเป็นกรรมของสัตว์ๆ นะ

พระกัสสปะเป็นลูกเศรษฐีเหมือนกัน พ่อแม่อยากให้มียศรอบครัวๆ ก็ด้วยบุญกุศลนะ มี
ครอบครัวหนึ่ง ผู้หญิงก็มีความคิดเหมือนกัน ก็เลยแต่งงานกัน แต่อยู่แบบพรหมจรรย์ รอพ่อแม่
สองฝ่ายเสียชีวิตนะ ถึงได้ออกบวชทั้งคู่ เวลาผู้หญิงบวชแล้วเป็นนางภิกษุณีไป สำเร็จเป็นพระ
อรหันต์ พระกัสสปะเป็นเอตทัคคะในการถืออุ้งศิวตร

สิ่งที่ในพระพุทธศาสนา นี้พูดถึงพระกัณฐกะก็มีปัญหา กว่าจะได้บวช นี่มันมีปัญหาในครอบครัวยัง

นี่ย้อนกลับมาที่ครอบครัวของเรา คำถาม

ถ้าเรารู้ว่าพ่อเราเป็นแบบนี้ เราก็หาอุบายวิธีการ จะทำอย่างไรนะ จะโกหกอย่างไร จะให้อุบายอย่างไร สุดท้ายแล้วเขาก็รู้ แต่เวลาเขารู้ เขาเปลี่ยนแปลงในทางดีขึ้นหรือไม่ เขาเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ว่า เพราะเขารักลูกของเขา เขาหวังลูกของเขา เขาอยากให้ลูกของเขา นับถือเขาอยู่คนเดียว

แต่สุดท้ายแล้วนะ จะนับถือใคร ไม่นับถือใคร ทุกคนถึงวาระแล้ว ชีวิตนี้มีการพลัดพรากเป็นที่สุดท้ายสิ้น พ่อก็ต้องตายไป เราก็ต้องตายไป แต่ในปัจจุบันนี้เราจะสร้างคุณงามความดี เกิดมาเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพระพุทธศาสนา เราจะดักดวงผลประโยชน์ได้มากน้อยขนาดไหน เราดักดวงๆ นะ เวลาเราเป็นชาวพุทธ เราประพฤติปฏิบัติได้อัตตสมบัติติดหัวใจเราไปหรือไม่

ถ้าพระต้องมีอัตตสมบัติ มีสมบัติส่วนตนใน อัตตสมบัติประจำใจดวงนั้นใน ถ้าอัตตสมบัติประจำใจดวงนั้นเป็นประโยชน์ขึ้นมาแล้ว เราเกิดมาเป็นมนุษย์พบพระพุทธศาสนา นี่เป็นประโยชน์กับเรา

ฉะนั้น สิ่งที่ว่า เราจะโกหกพ่อ เป็นบาปหรือไม่ ผิดศีลหรือไม่

ผิดศีลๆ เราต้องตั้งใจคดโกง ตั้งใจทำเพื่อประโยชน์หรือไม่ตั้งใจ แล้วถ้ามันผลออก เพื่อประโยชน์ เพื่อความแตกแยกทั้งสิ้น แต่เพื่อประโยชน์ เพื่อประโยชน์ มันต้องมีทางออกสิ

อย่างเช่น ความอยากนี่เป็นกิเลสๆ จะอยากไม่ได้เลย แล้วประพฤติปฏิบัติ ชาวพุทธปฏิบัติด้วยความอยาก ปฏิบัติด้วยกิเลส จะบรรลุธรรมไม่ได้

หลวงตาพระมหาบัวท่านบอกเลย ความอยากที่เป็นมรรคไม่มี อยากประพฤติปฏิบัตินี้ใน อยากจะพ้นทุกข์ใน อยากจะประพฤติปฏิบัติ แล้วได้ปฏิบัติหรือยัง ปฏิบัติแล้วทุกข์ยากหรือไม่ อยากจะพ้นทุกข์ๆ พ้นทุกข์หรือยัง มันไม่เห็นพ้นทุกข์เลย

อยากทำๆ อยากเพื่อศึกษา อยากเพื่อค้นคว้า อยากเพื่อการประพฤติปฏิบัติ มันเป็นมรรค เป็นฝ่ายดี

นี่ก็เหมือนกัน ถ้าเราจะพูดตรงๆ ไปแล้วมีความกระทบกระเทือนในครอบครัวของเรา เราจะพูดไปทำไม เราก็ใช้อุบายๆ ไปนอนบ้านเพื่อน จะไปธุระสิ่งใด เราก็ใช้อุบายของเราไป

แต่เราเชื่อว่าเขารู้ แต่เขารู้ เขาก็ต้องทำใจ พอทำใจๆ สุดท้ายแล้วถ้ามันปรับเข้าหากันได้แล้ว มันก็จบไป

นี่เขาเรียกว่า เปิดหูเปิดตาพ่อแม่ของตน นี่เป็นบุญกุศลด้วยความมากมายมหาศาลเลย เลี้ยงพ่อเลี้ยงแม่ นี่ก็เลี้ยงพ่อเลี้ยงแม่ในชาตินี้ไง ถ้าเปิดหูเปิดตา จิตดวงนั้นมีบุญมีกุศล เวลาเกิดในภพหน้าชาติหน้าต่อไป เขามีบุญกุศลของเขาอีกต่างหาก นี่มันจะเป็นบุญเป็นกุศลของเราไง ถ้าเราทำความดีถูกต้อง

นี่พูดถึงว่าปัญหาในครอบครัว

๒. เวลาภาวนาไป เวลากินข้าวเมื่อเดียวแล้วเกิดปวดท้อง เวลาเราใช้สติปัญญาพิจารณา มันทุเลาลง ตรงนี้เป็นธรรมโอสธและมีโอกาสเกิดขึ้นได้ใหม่คะ

ถ้าเราพิจารณาของเราไง ถ้าเราอดนอน ฝอนอาหาร เราอดนอน ฝอนอาหาร มันก็ต้องเทียบเคียงกับความอดทน เทียบเคียงกับธาตุขันธ์ของเราด้วยว่ามันจะทนได้มากน้อยแค่ไหน

ถ้าเราทำได้นะ คนที่ประพฤติปฏิบัติ ร่างกายมันเบาบาง มันไม่่วงเหงาหาวนอน เวลาปฏิบัติไปแล้วมันจะได้ประโยชน์ ร่างกายที่มันจะชำรุดเสียหายไปบ้าง แต่ถ้าจิตใจมันเจริญออกมาขึ้นมา สิ่งนั้นเป็นความถูกต้องชอบธรรมและดีงามด้วย

เพราะหัวใจนี้มันเป็นที่ยึดรักษาได้ยาก ที่จะบำรุงรักษา แล้วที่จะเพิ่มให้มันดีงามขึ้นมาได้ยาก ถ้ามันทำได้จริง มันข้ามภพข้ามชาติ จิตที่ตายเกิดในวัฏฏะ สิ่งที่จะไปกับมันคือบุญและบาป แล้วสิ่งมันไป จริตนิสัยของการประพฤติปฏิบัติ มันจะเป็นจริตเป็นนิสัยติดหัวใจนี้ไป แล้วถ้ามันเกิดในภพใดชาติใด เป็นสัจธรรม มันเป็น นี่ไง บุญเพณิวาสนาสุสติญาณ อดีตชาติที่เราระลึกได้ไง มันจะติดหัวใจนี้ไป

ฉะนั้น มันจะเป็นธรรมโอสถหรือไม่

เป็น เป็นด้วยสติด้วยปัญญาของเราไง ด้วยที่เรากำหนด เห็นไหม เรากำหนดไปเลยนะ กำหนดจี๋ลงไป แล้วมันทุเลาลง มันก็จะเป็น นั่นนะธรรมโอสถ

เวลาอดอาหารนี่นะ มันหิวมาก มันกระหายของมันมาก มันทุกข์มาก แต่ความทุกข์ ถ้าเราใช้สติปัญญาเท่าทันปั๊บ จบหมดเลยนะ ความหิว ความกระหาย หายหมดเลย ว่างหมดเลย โล่งหมดเลย

เราเคยเป็นมาเยอะ เป็นมาหมดแล้ว ธรรมโอสถ แต่ถ้าเวลากิเลสมันกัดมันขวาง มันทั้งหิว ทั้งกระหาย ทั้งทุกข์ทั้งยาก เราก็เดินจงกรมของเราไป เวลาถ้ามัน ธรรมในพระพุทธศาสนา ใจ ทางสายกลางๆ ใจ มันไม่ใช่อยากให้หายหรืออยากให้มันคงที่ แต่เวลามันเป็นสัจจะ มันเป็นความจริงขึ้นมา มันปล่อยหมดเลย ความปล่อยหมดเลย มันปล่อยความยึดมั่นถือมั่น มันปล่อยหมดเลย แล้วความหิวความกระหายหายไปหมดเลย

แต่ถ้าไปยึด ไปยึดไปเกาะมันไง เวลาไปยึดไปเกาะ มันก็โดยวิทยาศาสตร์ โดยธรรมชาติ วิทยาศาสตร์ โดยข้อเท็จจริง ลองไม่มีอาหารตกใส่กระเพาะอาหาร กรดที่กัดกระเพาะมันก็กัดกระเพาะของเรา มันก็เป็นแผล มันจะมี อู๊ย! มันคิดไปร้อยแปด มันคิดเป็นวิทยาศาสตร์เลย

แต่คนเราก็ต้องชราคร่ำคร่า คนเราก็ต้องสิ้นชีวิตนี้ไป แต่ถ้าเราทำของเราได้นะ

มันจะเป็นธรรมโอสถหรือไม่เป็น แล้วมันจะเกิดกับคนธรรมดาที่ภาวนาไม่ถึงไหนได้ไหมคะ

สติก็คือสติ สมาริก็คือสมาริ ปัญญาก็คือปัญญา แต่มันอยู่ที่คนหยาบ กลาง ละเอียด อยู่ที่คนที่มีอำนาจวาสนามากน้อยขนาดไหน บุคคล ๔ คู่ใจ สัมมาสมาธิของโสดาบัน สัมมาสมาธิของสกิทาคามี สัมมาสมาธิของอนาคามี สัมมาสมาธิของพระอรหันต์ แตกต่างกัน แตกต่างกันตรงไหน

แตกต่างกันโดยที่ความละเอียดแตกต่างกัน ความละเอียดลึกซึ้งแตกต่างกัน ปัญญา มหาปัญญา สติ มหาสติ มันแตกต่างกัน แตกต่างกันวุฒิกวาระในจิตที่มันสูงขึ้น จิตที่มันสูงขึ้น

น้ำที่มันมากขึ้น มันยกสิ่งที่อยู่บนน้ำให้สูงขึ้นๆ นี่สติปัญญาของเรา ถ้ามันพัฒนาขึ้น มันสูงขึ้น มันก็สูงขึ้นๆ ไง

นี่บอกว่า มันจะเกิดกับคนธรรมดาได้หรือไม่

ก็คนธรรมดาทั้งนั้นนะที่ประพฤติปฏิบัติ เพราะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสอนคน มีกิเลสไฉ

เจ้าชายสิทธัตถะมีครอบครัว มีสามภรรยาหุล นี่ก็เหมือนกัน นี่ปุณณเหมือนกัน แต่เวลา ออกประพฤติปฏิบัติขึ้นมาจนตรัสรู้เป็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

ไอ้คนธรรมดาๆ มันจะเกิดกับคนธรรมดาอย่างเราได้หรือไม่

มันก็เกิดกับคนธรรมดาทั้งนั้นนะ ถ้าคนธรรมดาฝึกหัด จากคนธรรมดานะ จากปุณณคน หนาเป็นกัลยาณชน บุคคล ๔ คู่ โสดาปัตติมรรค โสดาปัตติผล สกิทาคามีมรรค สกิทาคามีผล อนาคามีมรรค อนาคามีผล อรหัตตมรรค อรหัตตผล มรรค ๔ ผล ๔ บุคคล ๔ คู่ นิพพาน ๑ ระหว่างอรหัตตมรรค อรหัตตผล ยังเป็นบุคคล ๔ คู่ แล้วถ้าพ้นออกไปแล้ว นิพพาน ๑ เห็นไหม จากบุคคลธรรมดา

ธรรมดาๆ ของเรา ถ้าโยมยังมีจิตใจฝักใฝ่กับการประพฤติปฏิบัติ ฝักใฝ่กับคุณงามความดี เราทำของเราไป เราประพฤติปฏิบัติของเราไป

พ่อแม่ แม่ที่จะไปกับเรา แม่ที่ปฏิบัติ เราก็หาอุบาย หาวิธีการ ทำพอประมาณไฉ อย่าหักพรวดด้วยเขา ถ้าหักพรวดด้วยเขา มันต้องคนเข้มแข็ง หักพรวดด้วยเขา หักพรวดด้วยเขาแล้วอย่าถอยกลับ อย่างเช่นหลวงปู่ขาว

หลวงปู่ขาวๆ ครอบครัวมีปัญหาขึ้นมา มาบวชเป็นพระ เป็นพระวัดบ้าน ก็อยู่ในบ้านของตนนั้นแหละ เห็นสภาพของพระที่ประพฤติปฏิบัติแล้วมันรับไม่ได้ รับไม่ได้ จะออกประพฤติปฏิบัติไฉ ญาติพี่น้องขอไฉเลย อยู่วัดนี้อยู่ข้างบ้าน วัดในหมู่บ้านของเราไฉ จะได้คอยดูแลไฉ

ท่านปฏิญาณในหัวใจเลยนะ “ถ้าก้าวออกจากวัดนี้ไปไม่สำเร็จเป็นพระอรหันต์ จะไม่หันหน้ากลับมาบ้านของตนเลย”

ออกไปประพฤติปฏิบัติจนถึงสิ้นสุดแห่งทุกข์ หลวงปู่ขาว ถ้าคนมันมีสัจจะมีความจริงขึ้นมา ความเข้มแข็งของใจมันต่อเนื่องจนถึงที่สุดได้

ของเรา เราฝึกหัดของเราให้เป็นจริงเป็นนิสัยของเรา ถ้าทำของเราได้ เห็นไหม

นี่พูดถึงว่า ธรรมโอสถมันจะเกิดกับคนธรรมดาได้หรือไม่

เกิดได้สิ ก็เกิดจากคนธรรมดา เพื่อรักษาคนธรรมดามันขึ้นมาให้มีอัตตสมบัติขึ้นมาในหัวใจนี่ไง จบ

ถาม : ข้อ ๒๗๕๓. เรื่อง “ไข่ไก่”

การที่เราตอกไข่ ถือเป็นการฆ่าสัตว์ไหมคะ เพราะว่าเคยเห็นคนต่างประเทศเอาไข่ไก่จากซูเปอร์มาเก็ตไปฟักเป็นตัวได้ และหากว่าไข่ที่ขายในห้าง ประเภทไข่เป็นไข่ลม แต่ว่าก็ทราบมาอีกว่า เวลาคนทำฟาร์มไก่ ถ้ามีแต่ไก่เพศเมีย ไก่จะเครียดเกินไป จึงมีการผสมตัวผู้เข้าไปด้วย หนูจึงกลัวว่าไข่ที่เกิดจากการผสมของทั้งตัวผู้และตัวเมียจะหลงเข้ามาด้วย และเคยอ่านมูตโตทัยว่า ธาตุดินของบิดามารดาผสมกันแล้ว ธาตุไฟของมารดาเคี้ยวจนเป็นน้ำมันหยดเดียว แล้ววิญญาณปฏิสนธิตรงนี้

๑. ไข่ไก่มีวิญญาณเข้ามาจุติหรือไม่คะ ถ้าเกิดเป็นไข่ไก่ที่มีตัวผู้ผสม

๒. การที่เราตอกไข่โดยไม่ทราบว่าไข่เป็นไข่ลมหรือไข่ที่โดนปฏิสนธิด้วยไก่ตัวผู้ที่เราให้เข้ามาอยู่ในฟาร์ม ไม่ให้ไก่ตัวเมียเครียดเกินไป จะเกิดการผิดศีลไหมคะ

๓. ถ้าเราใช้สตีในการทำขนมปัง เกิดเป็นการฆ่าสัตว์ไหมคะ

กราบขอบพระคุณหลวงพ่อบอกค่ะ

ตอบ : อันนี้จะถือศีลให้บริสุทธิ์ ถ้าจะถือศีลให้บริสุทธิ์นี้ แหม! มันเรื่องมากจังเลย

โดยชาวพุทธฯ ศีล ๕ นี่ถือได้ยาก ศีล ๕ นี่ถือได้ยาก เราประกอบสัมมาอาชีวะ ศีล ๕ มันรักษาไม่ได้เลย

ถ้าเรามีสัจจะมีความจริง รักษาได้

ไถ่ก็เหมือนกัน สิ่งที่ว่าตอกไขๆ ไช้ลมหรือไช้มีเชื้อใจ

กรณีอย่างนี้ เวลาครูบาอาจารย์ในสายพระกรรมฐานหลายๆ องค์มากเลย ท่านจะไม่ยอมไปโรงพยาบาลรักษาเจ็บไขได้ป่วย ท่านบอกว่าเชื้อโรคมันก็มีชีวิต

เวลาผู้ที่มีอุดมคติอย่างนี้ มีความคิดอย่างนี้ก็มี พระก็มี แต่เวลาเขาประพฤติปฏิบัติขึ้นมา เขาจะเอาความจริงของเขา เขาจะฆ่ากิเลสของเขาไป

เวลาการฆ่า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไม่ให้มีการเบียดเบียนกันใดๆ ทั้งสิ้น แต่เวลาการฆ่าที่ประเสริฐที่สุด องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าขึ้นชมด้วย คือการฆ่ากิเลส

กิเลสนี้เป็นนามธรรม กิเลสที่เป็นนามธรรม ที่มันฝังอยู่ในหัวใจของสัตว์โลก ที่อยู่ในการเวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ แล้วที่ไม่มีใครเห็นมันนี่แหละ

แต่เวลาเราประพฤติปฏิบัติของเราไป ถ้ามันเป็นสัจจะเป็นความจริงนะ ดวงใจดวงใดไม่มีมรรค ดวงใจดวงใดไม่มีผล ถ้าดวงใจดวงใดมีมรรค มันจะจับต้องกิเลสได้ มันจะเห็นกิเลสได้

คนที่จะชำระล้างกิเลส ไม่รู้จักกิเลส ไม่เห็นกิเลส แล้วฆ่ากิเลส มันเป็นไปได้อย่างไร มันเป็นไปได้

แต่ตามข้อเท็จจริงมันรู้มันเห็นชัดเจนของมัน แล้วมันใช้ภาวนามยปัญญาพิจารณาแยกแยะของมันนะ สมุจเฉทปหานคือฆ่า ฆ่ากิเลสๆ กิเลสมันต้องตาย ยถาภูตัง รู้ว่ากิเลสตาย เกิดญาณทัสสนะ เกิดญาณทัสสนะนะ เป็นโสดาบัน เป็นสกิทาคามี เป็นอนาคามี เป็นพระอรหันต์โดยข้อเท็จจริง

แต่เป็นไขลม ธรรมะลม ไม่มีอะไรเลย ไปปดมดเท็จ นี่เวลาความเห็นของกิเลสที่เข้ามาบวกด้วยใจ

นี้ก็เหมือนกัน คำถาม

ไขไถ่มีวิญญาณเข้าไปจุติหรือไม่คะ ถ้าเกิดเป็นไขไถ่ที่มีตัวผู้ผสม

ไข่ก็คือไข่ มันควรจบลงที่ไข่ก็คือไข่ แล้วไข่ก็คือไข่ เวลาเราตอกไข่ ตอกไข่ก็คือตอกไข่ไป เป็นการฆ่าสัตว์หรือไม่

ถ้าเป็นการฆ่าสัตว์หรือไม่ อันนั้นมันเป็นที่ว่าจิตใจคนที่หยาบละเอียด ถ้าจิตใจคนที่หยาบละเอียด อย่างนี้ถือว่าเป็นเรื่องปกติธรรมดาหรือไม่

สิ่งนี้ในทางวิชาการ ในสิ่งทางวิชาการนะ สิ่งที่เป็นโปรตีนที่มีคุณค่าในทางอาหารมากที่สุดคือไข่ไก่ แล้วไข่ไก่เป็นอาหารของมนุษย์ที่ราคาถูกที่สุด แล้วมีคุณสมบัติที่ดีงาม

สิ่งที่มันเป็นประโยชน์กับชีวิต สิ่งที่เป็นประโยชน์กับร่างกาย แล้วเราคิดเลยเถิดไป

กรณีนี้ที่เวลาหลวงปู่มั่นท่านจะนิพพานไป ท่านบอกหมู่คณะเลยนะ ถ้าเรานิพพานอยู่ที่วัดหนองผือ สัตว์ที่เป็นสิ่งมีชีวิตจะต้องตายตามท่านไปอีกมากมายมหาศาล เพราะท่านรู้ใจ นี่พระอรหันต์นะ มีสติสัมปชัญญะสมบูรณ์ แล้วรู้ถึงอนาคตต่างๆ ท่านบอกจะต้องเอาท่านไปนิพพานที่จังหวัดสกลนคร ที่วัดป่าสุทธาวาส เพราะที่นั่นมีตลาด

คำว่า “มีตลาดๆ” มีตลาดสดไง ตลาดสดเขาก็ฆ่าสัตว์เหมือนกัน สัตว์ที่เอามาขายในตลาดมันก็ฆ่าเหมือนกัน แต่มันเป็นเพราะคนที่เขามีอาชีพอย่างนั้น เขาพอใจทำของเขาอย่างนั้นด้วยความสมัครใจของเขา เขาทำเพื่อธุรกิจของเขา เขาทำเพื่อผลประโยชน์ของเขา นั่นนะด้วยความสมัครใจของเขา

ถ้าเราไปซื้อไปหาขึ้นมา มันไม่ใช่ว่า สิ่งที่เป็นชาวบ้านชาวเรือนที่เขาไม่ต้องการทำอย่างนั้น แต่มีความจำเป็นขึ้นมาต้องทำอย่างนั้นเพื่องานศพของท่าน

ท่านบอกว่า ตัวของท่านเองไม่ควรจะทำให้สัตว์อื่นได้รับความทุกข์ยากไปกับท่านไป นี่ความคิดของท่าน ท่านถึงได้ออกจากหนองผือไปนิพพานไปที่วัดป่าสุทธาวาส นี่เป็นธรรมของท่าน แล้วเป็นประโยชน์กับท่าน เป็นประโยชน์เพราะว่าท่านเป็นพระอรหันต์

คำถามๆ

เราเป็นมนุษย์ เราเป็นปุถุชน เราต้องดำรงชีพของเราต่อไป แล้วเราเกิดเป็นมนุษย์ไง เราจะถือศีล ๕ เราอยากมีศีลมีธรรม ถ้ามีศีลมีธรรม มันก็ให้เป็นศีลไง

เวลาขอศีลฯ หลวงตาพระมหาบัวท่านบอกว่าเหลือศูนย์

อะไรที่จะปฏิบัติขึ้นไปแล้วมันส่งผลไปทั้งสิ้นใจ ตัดความสงสัย จบ

ไข่ไก่ก็คือไข่ไก่ ไข่ที่เขาซื้อขาย เห็นไหม หลวงปู่ฉันท่านไปตลาดที่เขามีการซื้อขาย

นี่เขาก็มีการซื้อขาย การซื้อขาย เขาพอใจของเขาแล้ว เราไม่ได้เลี้ยงแม่ไก่ เลี้ยงพ่อไก่ แล้วเราจะมีลูก เก็บไข่มาขาย เวลาเราจะกินไข่ เราก็ต้องเลี้ยงไก่ทั้งตัวผู้ตัวเมียขึ้นมาเพื่อจะมีไข่ เราจะมีผัก เราก็ต้องปลูกผัก แต่ในท้องตลาดเขามีของเขา แล้วถ้ามีของเขา เราคัดเลือกของเราเอง

สิ่งที่ว่า ไข่มีวิญญาณเข้าไปจุติหรือยังคะ

มันยังไม่ได้พัก ยังไม่เป็นความจริง มันยังไม่ถึงวาระของสิ่งที่ว่ามันจะผลิตผลผลิตธรรมเ

ถ้าศาสนาเซน ศาสนาเซนในอินเดีย เขาบอกเขาบริสุทธิ์ เขาเป็นซีเปลือย แล้วเวลาในปัจจุบันนี้นะ เขาใส่หน้ากากแล้วละ เขาบอกในอากาศมีจุลินทรีย์ มันไม่สะอาดบริสุทธิ์ใจ แล้วในร่างกายล่ะ นี่สิ่งที่มันสุดโต่งเกินไป เห็นไหม

พระพุทธศาสนาเป็นทางสายกลางๆ ทางสายกลางไม่ใช่ทางสายกลางเข้าข้างกิเลสนะ มันยังไม่ใช่ตัวเป็นตนขึ้นมา

ในทางกฎหมาย ในทางกฎหมายขึ้นมาฉันไม่ครอบครองประกอบ มันจะว่าเป็นความผิด ถ้าคนคิดละเอียดลึกซึ้ง จะว่ามันมีสิ่งมีชีวิต รังเกียจ รังเกียจ ถ้ารังเกียจ เราก็ไม่ทำ มันต้องให้จบไป ถ้าไม่จบแล้วมันเป็นนิรันดร์ มันเป็นเรื่องที่กังวลไปตลอดเวลา เราจะทำอะไรมันจะมีสิ่งกังวลใจทั้งสิ้น

มันอยู่ที่จิตนิสัยของคนไง ถ้าจิตนิสัยของเราแล้ว

มันไม่ผิด เพราะ หนึ่ง องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไม่ได้บัญญัติ มหาปเทศ ๔ ใ
ถ้ายังไม่ได้บัญญัติ ถือว่าไม่บัญญัติ ถ้าไม่เป็นสิ่งมีชีวิต ถือว่าไม่ผิด ไม่ผิดก็คือจบไป

แต่เวลาคนที่ว่าเขาจะเอ็ดดึกซึ่งอย่างที่ว่า ครูบาอาจารย์หลายองค์ท่านไม่ยอมรักษาร่างกายท่านเลยนะ ท่านบอกว่าโรคภัยไข้เจ็บมันเป็นสิ่งมีชีวิต ถ้ามันเกิดได้ มันก็ต้องหายเอง ถ้ามันไม่หายเอง มันก็ต้องอยู่ของมันอยู่อย่างนั้นนะ ท่านไม่ทำ อย่างนี้ก็มี นั่นมันก็เป็นจริตนิสัยของท่าน

อันนี้ของเราะ ไข่ไถ่มันมีวิญญาณเข้ามา จิตวิญญาณหรือยังคะ

เวลาผสมมันก็ผสม มันก็เป็นเชื้ออย่างนั้นแหละ เวลาจิตวิญญาณ ในอนุอากาศ มันมีที่ดวง ไถ่ นั่นมันเป็นเรื่องเป็นเวรเป็นกรรมของจิตวิญญาณเขา แต่ในปัจจุบันนี้เป็นเรา แล้วเราอยากจะถือศีลให้ศีลของเราสมบูรณ์

เวลาไม่ศึกษาไม่ค้นคว้า ไม่สนใจเลยนะ เวลาศึกษาค้นคว้าขึ้นมา สงสัยเยอะมากเลย

ให้มันจบ จบที่ว่ามันไม่ครบองค์ประกอบ ไม่เป็น

๒. การจะตอกไข่โดยที่ไม่ทราบว่ไข่ไถ่เป็นไข่ลมหรือไข่ที่มีปฏิสนธิด้วยไข่ตัวผู้ที่เข้ามาอยู่ในฟาร์ม ไม่ให้แม่ไก่เครียดจนเกินไป เราจะเกิดผิดพลาดไหมคะ

มันตันทาง ตันทางไม่มาจากเรา เราไปซื้อที่ฟาร์ม จะซื้อที่ไหน เราก็ซื้อของเรา มา ถ้าเราจะกินไข่ ถ้าเราสงสัย เราไม่กินไข่ เราไปกินอย่างอื่นก็ได้ ถ้ามันสงสัย มันก็สงสัยไปทั้งสิ้น

กรณีนี้ ไปถามพระสิว่าผิดพลาดไหม พระที่ไหนเขาจะตอบ เพราะพระตอบ ๙ ประโยคนะ ถ้าตอบเขาก็ตอบศีล ๕ ใจ ศีล ๕ การไม่ฆ่าสัตว์ตัดชีวิต แล้วนี่มันเป็นการฆ่าสัตว์ตัดชีวิตหรือไม่ ไข่มันเป็นสิ่งมีชีวิตหรือยัง

ถ้ามันยังไม่เป็นสิ่งมีชีวิต มันมีสารอาหารอะไรต่างๆ มันก็เป็นไข่ ถ้ามันเป็นไข่ มันก็จบลงที่ไถ่นั้นแหละ

ไถ่กับไข่ อันไหนเกิดก่อนกัน มันไม่จบหรอก

มันจบ มันจบที่เรา แต่สิ่งที่จะเป็นประโยชน์กว่านั้น คือมีสติ คือมีสติ มีสมาธิ แล้วฝึกหัดใช้ปัญญาใคร่ครวญว่าอะไรควรและไม่ควร

เวลาสิ่งที่ไม่สนใจ ไม่ได้พิจารณาเลย ก็ใช้ชีวิตแบบถูกลู่ถูัง เวลาจะเป็นประโยชน์ขึ้นมาบ้าง ทำสิ่งใดจับจด แล้วสิ่งใดตัดสินใจลงด้วยตัวเองไม่ได้เลย มันเป็นเรื่องเป็นภาระของจิตที่ต้องมาแบกรับภาระที่มันไม่ควรเป็นภาระอะไรเลย

ให้ถือศีล ๕ แล้วศีล ๕ ของเรา แล้วถ้าจะประพฤติปฏิบัติ ให้ปฏิบัติไปเลย ไม่ต้องกังวล ไช้ลมหรือไช้มีเชื้อ จบ

๓. ถ้าเราใช้ยีสต์ในการทำขนมปัง ถือว่าเป็นการฆ่าสัตว์ไหมคะ

สิ่งที่ทำขนมปัง เวลาเขาทำอีม เขาก็หมักของเขาเหมือนกัน เป็นสารจุลินทรีย์เหมือนกัน มันมีชีวิตของมัน มันต้องการการพรวนดินของมัน มันทำประโยชน์ของมัน สิ่งมีชีวิตที่เราไม่เห็นด้วยสายตา

สิ่งที่เราทำขนมปัง ทำขนมปังเราก็ทำของเรา สิ่งมีชีวิตที่มันรับรู้ไม่ได้ต่างๆ เขากันมาตลอด เราก็ทำของเราต่อไป แต่สิ่งที่เราไม่สนใจก็ซื้อเอา เราไม่ทำอะไร ถ้าทำอะไรมันเป็นปัญหาทั้งสิ้น

มันจะถือศีลให้สะอาดบริสุทธิ์เลย

ถ้ามันสะอาดบริสุทธิ์ เวลาพระอรหันต์ สติวินัย มันเป็นอาการเท่านั้น องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ๔๕ ปี ท่านย่างไปด้วยพระบาตรเปล่า ในชมพูทวีป

นี่ไง เหมือนกัน เราถามว่า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้เหยียบไปบนแผ่นดิน ๔๕ ปี นั่นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านะ แล้วเราละ

เรากิเลสท่วมหัว เราเป็นปุถุชน แต่เรามีแต่ความสงสัยทั้งสิ้น

เราจะบอกว่า ใช้ชีวิตแบบธรรมดา ถ้ายังต้องทำขนมปัง ก็ทำขนมปังของเราต่อไป ไม่มีลัทธิศาสนาไหนเลยบอกว่าการทำขนมปังมันจะเป็นการทำลายสิ่งมีชีวิต มันไม่มี

มันเป็นสิ่งมีชีวิตจริงๆ แต่เป็นสิ่งมีชีวิตที่มันเล็กมาก แล้วสิ่งมีชีวิตที่โดยธรรมชาติของมัน ใจ ถ้ารังเกียจ เห็นไหม กบปี่ กโรหิ ภิกษุพราหมณ์ของเขี้ยวไม่ได้ เป็นอาบัติปาจิตตีย์ เพราะพระไปตัดต้นไม้ เทวดาไปฟ้องพระพุทธเจ้าไป พระพุทธเจ้าบัญญัติเลย ห้ามพราหมณ์ของเขี้ยว แล้ว

พรากของเขียวแล้ว เวลาเขาใส่บาตรมาเป็นเมล็ดถั่วเขียวต้มน้ำตาล เวลาฉันแล้วเวลาไปถ่าย มันยังอกได้เลย เขาก็รังเกียจ พอรังเกียจ พระพุทธเจ้าถึงบอกว่าให้กบปีย กโรหิ

เพราะสิ่งที่โยมเขาต้มน้ำถั่วเขียวต้มน้ำตาลมา เขาคิดว่ามันไม่มีชีวิตแล้วแหละ แต่เมล็ดพันธุ์บางเมล็ดมันทนได้ แล้วเวลาไปถ่ายแล้วมันเกิดได้ รังเกียจ รังเกียจ

ท่านบอกว่า กบปีย กโรหิ ของนี้สมควรแก่สมณะหรือไม่

กบปีย ฆนเต กบปีย ฆนเต ของนี้สมควรแก่สมณะ ฉันได้

นี่ไง เพราะว่าบัญญัติไว้แล้วว่าห้ามพรากของเขียว แต่สิ่งที่ว่ามันฉันไปแล้วมันยังเกิดได้อีก นี่เหมือนกัน กบปีย ฆนเต ของนี้สมควรแก่เราหรือไม่ ถ้าสมควรแก่เรา ทำขนมปังเลย ถ้าไม่สมควร เก็บไว้ก่อน ไม่สมควร เลิก แล้วไปซื้อเอา จบ

ถาม : ข้อ ๒๗๕๔. เรื่อง “สอบถามเรื่องการภาวนา”

๑. หนูภาวนารู้สึกว่าจิตสงบ ก็มีเสียงหลงฟ่อขึ้นมาว่า ชันธ ๕ ไม่ใช่เรา เราไม่ใช่ชันธ ๕ หนูก็เลยพิจารณาเวทนา ก็เห็นว่าเวทณากับจิตมันเป็นคนละส่วนกัน ก็เลยมาพิจารณากายกับจิต ตอนนี้อยู่กับจิต ก็พิจารณากายกับจิตสลับกันเร็วมาก ก็มีอาการเหมือนร่างกายแตกละเอียด (คล้ายกระจกแตกละเอียดแบบพริบเดียวและไวเหมือนฟ้าแลบ)

เห็นจิตที่เป็นอุบายแยกออกมาจากอีกส่วนหนึ่ง เห็นความรู้สึกสงสัยเปลี่ยนแปลงกลายเป็นไม่สงสัย หนูอธิบายไม่ถูกค่ะ ขาดออกแบบรวดเร็ว ไม่รับรู้ถึงร่างกาย แต่หนูก็รู้สึกถึงว่ามีจิตอีกดวงหนึ่งกำลังรู้อยู่ มีการภาวนาพุทธโธเป็นช่วงๆ บางทีก็ดูจิตที่รู้อยู่บ้าง และก็รู้แบบนี้จนออกจากสมาธิค่ะ

๒. เวลาที่มีสมาธิ หนูจะเห็นทันความคิดที่เกิดขึ้น พอรู้ทันมันก็ดับไป ก็รู้ว่าคุณคิดดับหรือบางทีก็เห็นว่าจิตมันเริ่มมีอาการอะไรกำลังจะเกิดขึ้น พอมีสติก็รู้ทัน อาการนั้นก็ดับไป เวลาที่มีอาการที่จิตเกิดขึ้น เช่น ความกังวล ความโกรธ ความสุขหรือความทุกข์ จะมาพิจารณาว่าเพราะอะไรถึงเกิดอาการแบบนี้

ก็พิจารณาย้อนกลับไปเรื่อยๆ ก็เห็นว่าเกิดจากรูป รส กลิ่น เสียงที่มากระทบ แล้วส่งออกมาที่จิต ถ้ารู้ทันก็ดับไป ถ้าไม่ทันก็ปรุงต่อไปเรื่อยๆ พิจารณาวนเข้าไปเข้ามาแบบนี้ก็เข้าใจกระบวนการเกิดการดับของอาการต่างๆ ที่จิต เพราะกิเลสอยู่ที่จิต จะดับทุกข์ก็ต้องดับที่เหตุ ก็คือจิตของเราค่ะ

กราบขอคำแนะนำจากหลวงพ่อดี

ตอบ : กราบขอคำแนะนำจากหลวงพ่อดี หลวงพ่อดีให้กลับไปพุทโธๆ กลับไปพุทโธก่อน

คำถามข้อที่ ๑. เวลาจิตมันสงบแล้วเกิดเสียง เกิดอะไรขึ้นมาก็แล้วแต่ เราให้ชักนำให้ภาวนา

เทศน์ขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ธรรมและวินัยของศาสดาอบรมสั่งสอนมา ๒,๐๐๐ กว่าปีแล้ว เวลาคนไปศึกษาจบ ๙ ประโยค ๑๐ ประโยค ศึกษาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทะลุปรุโปร่งแล้ว แล้วมันไม่ปฏิบัติ ศึกษาปริยัติมา ศึกษาปริยัติมาให้ปฏิบัติ

ไฉนก็เหมือนกัน เวลาเราจะประพฤติปฏิบัติขึ้นมา เราปฏิบัติขึ้นมา เวลาถ้ามันสงบแล้วมีเสียงหลวงพ่อดีมาเตือน มีการพิจารณาต่อเนื่องกันไป

แล้วความรู้ของเราละ ความเห็นของเราละ

ถ้าจิตมันจะแยก มันจะแตกอย่างไร มันแยกมันแตกไปด้วยความเป็นนิมิตมากมาย มหาศาล ถ้าจิตมันสงบๆ ความสงบของจิตมันเป็นเรื่องหนึ่ง แล้วจิตเห็นอาการของจิตโดยสัจจะ ความจริงมันเป็นอีกเรื่องหนึ่ง แล้วเวลาภาวนามยปัญญา มันเกิดขึ้น มันเกิดอีกเรื่องหนึ่ง

ไฉนฟังเทศน์หลวงพ่อดีมากมาย ฟังเทศน์แล้วประพฤติปฏิบัติขึ้นมา มันก็เกิดอาการต่างๆ ร้อยแปด

แต่ถ้าเป็นสัจจะความจริงของเราละ เอาสัจจะเอาความจริงอันนั้นขึ้นมา สิ่งที่ว่าเรื่องการภาวนาๆ ให้มันเป็นความจริงขึ้นมา ถ้าเป็นความจริงขึ้นมานะ จิตสงบก็คือจิตสงบ แล้วถ้าเกิดปัญญาของเราก็เป็นปัญญาของเรา

ถ้าจะเกิดเสียง เกิดอะไรต่างๆ ที่มากอยแนะนะ อันนั้นเขavnไว้

สิ่งที่เป็นจริง มันเป็นจริง มันตรวจสอบได้ ตัวเราเองเวลาจิตสงบแล้วเห็นนิมิต ถามเลยนะ นั่นคืออะไร นิมิตหายเลย ถ้าจิตมันเกี่ยวข้องกับอะไร ทำไมเราไปเกี่ยวข้องกับเขา

เวลาหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น หลวงปู่มั่นท่านสิ้นกิเลส ในประวัติหลวงปู่มั่น องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามาอนุโมทนาเลย หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น เวลาท่านประพฤติปฏิบัติของท่าน ครูบาอาจารย์ในสมัยพุทธกาลมาอนุโมทนาเลย

สิ่งที่ว่า เป็นครูบาอาจารย์ของเรา ถึงท่านจะนิพพานไปแล้ว นิพพานไปก็คือนิพพานไป แต่ถ้าจิตของผู้ที่ประพฤติปฏิบัติมันละเอียดลึกซึ้งได้ระดับเดียวกัน มันอยู่ในสังคมเดียวกันได้หมดเลยละ นี่กรณีหนึ่งไง

นี่ของเราคำถามข้อที่ ๑. หนูสงสัยของหนูไง แล้วมันควรทำอย่างไรต่อไป

กลับไปพุทโธ ให้มันเป็นข้อเท็จจริง สมถกรรมฐาน วิปัสสนากรรมฐาน เกิดตามความเป็นจริง ถ้าความเป็นจริง มันเป็นความจริงของเรา

เวลาบอกว่า พอจิตมันสงบปั๊บ เวลาร่างกายมันแตก

ร่างกายแตก ร่างกายระเบิด มีคนเคยเป็นมากมายมหาศาล เวลามันแตก มันก็เป็นนิมิตอันหนึ่งเท่านั้นนะ ถ้ามันเป็นนะ ถ้ามันไม่เป็น ไม่เป็นก็ไม่เป็นไร จิตสงบก็คือจิตสงบ

ถ้าจิตมันรู้เห็นอาการต่างๆ มันรู้เห็นอาการต่างๆ ถ้ามันเป็น มันจะเป็นเรื่องโลกียะ เรื่องโลกๆ เรื่องโลกๆ คือเรื่องเวรเรื่องกรรม จิตคนเป็นอย่างไร มันเป็นอย่างนั้นนะ นี่ข้อที่ ๑.

๒. เวลาจิตที่มันทำสมาสมาธิ ถ้ามันรู้ทันแล้วมันใช้สติปัญญา

เราจะบอกว่า ถ้าไม่เชื่อในพระพุทธศาสนา มันก็ไม่เชื่อเลยนะ เวลามันเชื่อ มันก็เชื่อหมดทั้งตัวเลยนะ แล้วมันทำไปๆ มันไปตามสัญญาอารมณ์ สัญญาอารมณ์มันตัวนำ

แล้วว่ามันไม่ใช่ มันปฏิบัติจริงๆ

ปฏิบัติจริงๆ ก็ปฏิบัติจริงๆ นี่แหละ แต่มันจริงหรือไม่จริงละ

ถ้ามันจริงนะ สติ สมาธิ ปัญญา สมาธิเป็นสมาธิ ปัญญาเป็นปัญญา แล้วปัญญาที่มันเกิดขึ้น มันเกิดขึ้นของมันได้

ไฉนมันเกิดขึ้น ให้กลับไปพุทโธชัดๆ นะ จะมีสิ่งใดเกิดขึ้น วาง แล้วกลับมาพุทโธก่อน พุทโธของเราต่อเนื่องๆ จนมันเป็นจริงเป็นจังขึ้นมา เป็นจริงเป็นจังขึ้นมา มันรู้ของมันได้ ถ้ามันรู้ของมันได้นะ โอ้! ครั้งที่แล้วไม่น่าโง่เลย พอมันโง่ มันคาดหมายไปก่อนไง

ถ้าเอากลับมาเป็นความจริง มันเป็นข้อเท็จจริง ปฏิบัติธรรมสมควรแก่ธรรม แล้วมันจะเป็นสัจจะเป็นความจริงในใจของเรา เห็นไหม

นี่คำถาม เวลาคำถามนะ โทกพอกับเวทนา

มันเป็นเรื่องไถ่กับไข อันไหนเกิดก่อนกัน เวลาจะตอกไขๆ ไขปฏิสันธิหรือไขไม่ปฏิสันธิ มันมีจิตวิญญูณหรือไม่

๒. การปฏิบัติมันเป็นความมหัศจรรย์เลยนะ ไฉน! กายมันแตกหมดเลยนะ ไฉน!

เวลากายมันแตก มันเหมือนกับวิชาคำนวณไง พอคำนวณแล้วผลมันต้องตอบเป็นอย่างนั้น ไฉนก็เหมือนกัน เวลากายมันแตกแล้วมันต้องได้ผลอย่างนั้น มันไม่ใช่ มันไม่ใช่เพราะอะไร

เวลาคนที่ปฏิบัติตามความเป็นจริง ความเป็นจริงนะ ผัน ผันนี้ขาดสติ เวลาผันไปจินตนาการไปเรื่อยแปดพันเก้าเลย คนนอนฝัน คนนอนฝันก็ส่วนฝันนะ เวลาจิตสงบ นั่งสมาธิ เวลาจิตมันสงบแล้วมันเห็นกาย มันเห็นภาพแบบในความฝัน แต่สติพร้อมครับ จำพึงให้เป็นไตรลักษณ์ได้ทั้งหมดเลย นี่มันแตกต่างกัน ผันกับความจริง

แล้วเวลาศึกษาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าหรือฟังธรรมหลวงพ่อกุญแจ แล้วเวลาปฏิบัติไปมันก็อยากให้รู้เหมือนธรรมในหลวงพ่อกุญแจ มันก็เป็นไป

มันไม่ใช่ว่าห้ามทำอย่างนั้น มันเป็นระดับของจิต ถ้าไม่สนใจก็ไม่สนใจ เป็นปุถุชน พอเวลาสนใจขึ้นมา มันจินตนาการ จินตนาการก็จินตนาการโดยธรรม จินตนาการโดยจิตนี้แหละ เวลาเป็นความจริง ความจริงมันเป็นอีกระดับหนึ่งนะ

ฉะนั้น ถ้ามันยังมีอะไรกลางแครงใจ หายใจเข้านี่ก็พุท หายใจออกนี่ก็โธ บริกรรมพุทโธๆ ให้จิตมันสงบ ให้เป็นอิสระ เป็นตัวของเราเอง เวลาเกิด เกิดโดยข้อเท็จจริง โดยการประพฤติปฏิบัติของเราเอง ให้มันเป็นจริงในหัวใจดวงนี้ ปัจจัตตัง สันติภูมิจิโก

ไถ่กับไข ไหนเกิดก่อนกัน

ดวงใจดวงใดไม่มีมรรค ดวงใจดวงนั้นไม่มีผล

ถ้าดวงใจดวงใดมีมรรค มรรค สติชอบ งานชอบ เพียรชอบ ระลึกชอบ ความชอบธรรมทั้งหมดนี้

ไถ่กับไข ไหนเกิดก่อนกัน

แต่เวลาปฏิบัติธรรมขึ้นมา ศัจธรรม ปัจจัตตัง สันติภูมิจิโก เกิดพร้อมกับความรู้สึกรู้สึกของเรา เกิดพร้อมกับสติ เกิดพร้อมกับสมาธิ เกิดพร้อมกับปัญญาที่เราฝึกหัดค้นคว้าขึ้นมาจนเป็นสมบัติของเรา ปฏิบัติธรรมสมควรแก่ธรรม จบ